

Innhold

Forord	11
Kapittel 1	
Hva er miljøterapi?	15
Innledning	15
Innledende begrepsmessige vurderinger	16
Hvordan kan miljøterapi forstås?	24
Miljøterapiens primære oppgave	25
Kapittel 2	
Hva kan kjennetegne barn og unge som vil profittere på et opphold i en miljøterapeutisk institusjon?	31
Hvordan kan slike barn og unge forstås?	33
Det uintegrerte, det integrerte og det disintegrerte barn	38
Tilknytning, tillit og trygghet	43
Barns og unges utvikling forstått i et jegpsykologisk perspektiv	46
Forskjellen på barn og unge som trenger miljøterapi, og barn og unge som kan nyttiggjøre seg tilbud utenfor institusjon	52
Miljøterapi, nevropsykologi og hjernen	61
Kapittel 3	
Den miljøterapeutiske organisasjonen og det miljøterapeutiske arbeidet	67
Den miljøterapeutiske hovedoppgaven	67
Ledelse av den miljøterapeutiske organisasjonen	68
Arbeidet med gruppeprosesser i den miljøterapeutiske organisasjonen	72

Hva kan kjennetegne en faglig miljøterapeutisk organisasjon? . . .	76
Miljøterapi og arbeidet med organisasjonskulturen	80
Kapittel 4	
Miljøterapi – et tilbud om å arbeide med kontakt og grenser . . .	84
Differensiering som en nødvendig forutsetning for terapeutiske resultater	84
Metodisk miljøterapeutisk arbeid	87
Hvilke ressurser står til rådighet i arbeidet med den miljøterapeutiske hovedoppgaven?	88
Den miljøterapeutiske grunnstrukturen	98
Positiv gjensidighet som forutsetning for funksjonelle sosiale samspill	100
Er miljøterapi oppdragelse?	107
Miljøterapi betyr å arbeide i og med et kraftfelt	111
Miljøterapi forstått i et systemorientert perspektiv	111
Miljøterapi forstått som dynamisk sosialpsykologi	114
Miljøterapi, måltider og mat	122
Aktivitetens plass i det miljøterapeutiske arbeidet	128
«Det miljøterapeutiske hus»	130
«Hjemkommet til vennskapets land»	132
Kapittel 5	
Miljøterapeuten – en syntese av en rolle og en person	135
Innledning	135
Den integrerte miljøterapeutrollen	136
Hva kjennetegner en dyktig miljøterapeut?	137
Miljøterapeuten må kunne romme forvirring og angst, så vel som begeistring og glede	144
Hva skal til for «å skape» en dyktig miljøterapeut?	147
Primære og sekundære arbeidsprosesser i miljøterapeutisk arbeid	151
Særkontakten – en administrativ og en terapeutisk rolle	152
Miljøterapeuten – en annerledes voksen	154

Kapittel 6

Miljøterapi sett i forhold til familie, nettverk og samfunn	156
Innledning	156
Det salutogene perspektivet	157
Familien – problemskaper og mulig problemløser	160
Foreldrerollen – en samarbeidsrolle	161
Bør barn flytte på institusjon?	167
Nettverket – en nyttig og nødvendig ressurs	169
Skolen – et nødvendig gode	171
Jegsvake og dårlig integrerte barn og unge – en samfunnsmessig utfordring	173
Lønner det seg å arbeide med dårlig integrerte og jegsvake barn og unge og deres familier?	175
Utviklingen fra «hjem» til «senter»	177
Forskning og utviklingsarbeid sett i lys av miljøterapiens hovedoppgave	178
Til barns og unges beste – hva kan det bety for dårlig integrerte barn og unge?	186
Referanser	189
Stikkord	200